

ธนชล วงศ์หิรัญเดชา, คณินิจ เยื่อใย, สุปิยา จันทรมณี, กิรติกานต์ กลัดสวัสดิ์, กมลทิพย์ อัครวารานันต์, ณัฐธิชา หงส์สามสิบหก, สุภาพร พูลเพิ่ม, ภณทิลา ทวีวิทย

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 15 ระหว่างวันที่ 15-21 เมษายน 2561 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. เสียชีวิตจากเหตุการณ์ฟ้าผ่า 4 เหตุการณ์ ในจังหวัดสระแก้ว บุรีรัมย์ พิจิตร และ ลพบุรี

จังหวัดสระแก้ว พบผู้เสียชีวิต 1 ราย วันที่ 15 เมษายน 2561 เวลา 15.40 น. เพศชาย อายุ 52 ปี จากเหตุฟ้าผ่าที่บ้านใหม่ ติงาม ตำบลป่าไร่ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว สภาพศพนอนคว่ำหน้าอยู่บนถนนลูกรัง ทางเกษตร จากการสอบสวนพบว่า ผู้ตายไปรับจ้างทำคอกวัว ขณะเดินกลับบ้านมีฝนตก ลมพัดกระโชกแรง พบค้อน ตะปู มีดโต้ และปืนโตใกล้ร่างผู้เสียชีวิต บริเวณดังกล่าวไม่มีต้นไม้สูงใหญ่

จังหวัดบุรีรัมย์ พบผู้เสียชีวิต 1 ราย วันที่ 15 เมษายน 2561 เวลา 16.00 น. มีเหตุฟ้าผ่าประชาชนที่เล่นสงกรานต์ บริเวณลานจอดรถเฮลิคอปเตอร์ ด้านหน้าองค์การบริหารส่วนตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ พบผู้บาดเจ็บจำนวน 7 ราย นำผู้ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาลโนนดินแดง เสียชีวิตที่โรงพยาบาล 1 ราย เป็นชายไทย อายุ 24 ปี มีแผลถลอกที่หน้าอกและขาข้างซ้าย สำหรับอีก 6 รายได้รับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน 5 ราย ผู้ป่วยนอก 1 ราย อายุระหว่าง 9-31 ปี ในกลุ่มผู้ป่วยทั้ง 6 ราย มีอาการขาดน้ำ ร่างกาย 4 ราย หมดสี 2 ราย มีอาการปวดแสบปวดร้อนตามร่างกาย ผิวหนังแดง 2 ราย มีบาดแผลถลอก 1 ราย ผู้ประสบเหตุให้ประวัติว่า ขณะที่เกิดเหตุมีพายุฝน ฟ้าผ่าลงมาที่ต้นไม้ซึ่งผู้ประสบเหตุทั้ง 7 คนหลบฝน ผู้เสียชีวิตแหวนโทรศัพท์มือถือไว้ที่คอ ผู้บาดเจ็บรายอื่นไม่ได้สวมหมวกหรือสร้อยคอ

จังหวัดพิจิตร พบผู้เสียชีวิต 1 ราย วันที่ 17 เมษายน 2561 เวลา 08.00 น. หมู่ที่ 4 บ้านคลองแขก ตำบลคลองคูณ อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร เพศหญิง อายุ 53 ปี ผู้เสียชีวิตออกไปทำนา จากนั้นมีฝนตก ฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง ขณะตัดลิ้นใจเดินทางกลับบ้านเกิดฟ้าผ่า จากการสอบถามญาติ ผู้เสียชีวิตไม่ได้สวมสร้อยคอ ไม่มีโทรศัพท์มือถือ สวมหมวกทองเหลือง 1 วง และพกเงินเหรียญติดตัว บริเวณที่เกิดเหตุเป็นที่โล่ง ไม่มีต้นไม้สูงใหญ่

จังหวัดลพบุรี พบผู้เสียชีวิต 1 ราย วันที่ 17 เมษายน 2561 เป็นเพศหญิง อายุ 62 ปี ถูกฟ้าผ่าบริเวณกลางทุ่งนา พื้นที่ หมู่ 6 ตำบลหนองเมือง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ผู้ให้ข้อมูลเป็นบุตรชาย แจ้งว่าผู้เสียชีวิตได้ออกไปกลางทุ่งนาเพียงลำพังเพื่อเปิดน้ำออกจากนา ในขณะที่ฝนกำลังตก ตั้งแต่เวลาประมาณ 11.00 น. ได้ยินเสียงฟ้าผ่า 2 ครั้ง เวลาประมาณ 14.00 น. ผู้ให้ข้อมูลและภรรยา ยังไม่เห็นมารดาเข้ามารับประทานอาหารกลางวันจึงออกไปตามหา พบบรรยากาศแต่ไม่พบผู้เสียชีวิตจึงออกตามหา พบผู้เสียชีวิตนอนอยู่กลางทุ่งนา จากการสอบถามเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองเมือง ให้ข้อมูลว่าศพผู้เสียชีวิต มีรอยไหม้บริเวณราวมทั้งสองข้างลงมาถึงบริเวณท้อง เลือดขาด พบจอบวางอยู่ข้างผู้ตาย ไม่ได้พกโทรศัพท์ ไม่ได้สวมใส่เครื่องประดับติดตัว บริเวณที่เกิดเหตุเป็นที่โล่งแจ้ง ไม่มีต้นไม้ ไม่มีสิ่งปลูกสร้าง ไม่มีผู้เห็นเหตุการณ์ที่สามารถยืนยันช่วงเวลาเสียชีวิตได้

ทั้ง 4 เหตุการณ์ ทีมสอบสวนในพื้นที่ดำเนินการสอบสวนการบาดเจ็บ สืบหาและเฝ้าระวังผู้ป่วยพื้นที่ใกล้เคียงและให้สุขศึกษา ประชาสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ โดยให้มาตรการป้องกันหรือหลีกเลี่ยงการโดนฟ้าผ่าและวิธีการป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าขณะที่มี การเกิดฝนฟ้าคะนอง โดยเฉพาะเมื่อมีพายุฝนฟ้าคะนองให้อยู่ในอาคารบ้านเรือนและควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมกลางแจ้งทุกชนิด ทั้งนี้ กรมอุตุนิยมวิทยาได้ประกาศเตือนว่าจะมีพายุฤดูร้อนอีกระลอกในระหว่างวันที่ 24-27 เมษายน 2561

2. สงสัยโรคโบทูลิซึม จังหวัดบุรีรัมย์ พบผู้ป่วยเพศหญิง อายุ 44 ปี มีโรคประจำตัวเป็นไมเกรน หมู่ 4 ตำบลสระแก้ว อำเภอหนองหงส์ ผู้ป่วยและสามีเข้ามาทำงานรับจ้างที่กรุงเทพมหานคร ไม่ทราบสถานที่ทำงานที่แน่ชัด วันที่ 6 เมษายน 2561 ได้ซื้อหน่อไม้ถุงตามรถเร่มาประกอบอาหารแกงใส่ใ้รับประทาน โดยสามีให้ประวัติว่ารับประทานปริมาณน้อย และไม่มีอาการใด ๆ ส่วนผู้ป่วยรับประทานปริมาณค่อนข้างมาก วันที่ 10 เมษายน 2561 มีอาการคลื่นไส้อาเจียน ถ่ายเหลว เหงื่อเย็น ชาที่มือเล็กน้อย เดินไม่ค่อยสะดวก

ปากเบี้ยวเล็กน้อย วันที่ 11 เมษายน 2561 เดินทางกลับภูมิลำเนาเดิมที่จังหวัดบุรีรัมย์ สามิได้พาผู้ป่วยไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลนางรอง แพทย์ได้ทำการเอ็กซเรย์คอมพิวเตอร์สมอง และให้การวินิจฉัยเป็นสมองขาดเลือดที่ไม่ทราบสาเหตุชัดเจน รับการรักษาเป็นผู้ป่วยในวันที่ 12 เมษายน 2561 สามิขอพาผู้ป่วยกลับบ้าน แต่ออาการไม่ดีขึ้น วันที่ 13 เมษายน 2561 ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลหนองหงส์ ด้วยอาการเหนื่อยเพลีย วิงเวียน ลึนแข็ง ลูกเดินไม่ได้ ตาพร่ามัว เห็นภาพซ้อน แพทย์จึงให้เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน วินิจฉัยเป็นสมองขาดเลือดตามผลการตรวจของโรงพยาบาลนางรอง ต่อมาผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้น หายใจหอบเหนื่อย ยกแขนไม่ได้ จึงได้ใส่ท่อช่วย

หายใจและส่งต่อไปโรงพยาบาลบุรีรัมย์ ในวันเดียวกัน ที่โรงพยาบาลบุรีรัมย์ แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคโบทูลินัม ปรีกษาศูนย์พิษวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี เพื่อขอยาด้านพิษโบทูลินัม พร้อมทั้งตรวจระบบประสาทและกล้ามเนื้อเพิ่มเติม เพื่อวินิจฉัยแยกโรค กลุ่มอาการ Guillain-Barré Syndrome ออกไป ผู้ป่วยได้รับยาด้านพิษโบทูลินัมจากศูนย์พิษวิทยา ในวันที่ 17 เมษายน 2561 ปัจจุบันผู้ป่วยยังรับการรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลบุรีรัมย์ และยังคงใช้เครื่องช่วยหายใจ ขณะนี้อยู่ในระหว่างรอผลทางห้องปฏิบัติการเพื่อยืนยันการได้รับพิษโบทูลินัม อยู่ในระหว่างการสอบสวนโรค และได้แจ้งประสานไปยังกรุงเทพมหานครเพื่อสอบสวนควบคุมโรคต่อไป

รายงานโรค
ที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 15

Reported cases of diseases under surveillance 506, 15th week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบาดวิทยาและพยากรณ์โรค สำนักระบาดวิทยา
Center for Epidemiological Informatics, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2561 สัปดาห์ที่ 15

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 15th week 2018

Disease	2018				Case* (Current 4 week)	Mean** (2013-2017)	Cumulative	
	Week 12	Week 13	Week 14	Week 15			2018	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	1	0	0
Influenza	1764	1296	977	578	4615	5792	42198	5
Meningococcal Meningitis	0	0	0	0	0	2	2	0
Measles	44	27	28	12	111	173	700	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	0	2	0
Pertussis	3	3	4	4	14	4	27	0
Pneumonia (Admitted)	4373	3757	2815	1506	12451	15303	79655	50
Leptospirosis	21	27	21	7	76	118	470	3
Hand, foot and mouth disease	526	410	255	168	1359	2241	10482	0
Total D.H.F.	496	490	276	101	1363	3469	7536	12

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)